

مقاله پژوهشی

اثر مرفين بر حملات صرعی ايجاد شده بواسیله مایع مغزی نخاعی با منیزیم کم در هیپوکامپ کامل موش

دکتر بهنام حشمتیان^{*}، دکتر احسان صبوری^{*}، دکتر علی نسیمی^{**}

دریافت: ۸۶/۱۰/۹ ، پذیرش: ۸۷/۷/۱۳

چکیده:

مقدمه و هدف: مرفين قادر به ايجاد اثر تشدیدی و نیز تضعیفی بر فعالیت صرعی بر حسب شرایط آزمایش می باشد. بررسی اثرات متضاد مرفين بر برخی فعالیتهای عصبی مثل صرع می تواند مکانیسم بعضی از رخدادهای عصبی و سازشهای نرونی را توحیه نماید. هدف از انجام این مطالعه تعیین اثر مرفين بر حملات صرعی ايجاد شده بواسیله مایع مغزی نخاعی با منیزیم کم در هیپوکامپ کامل در خارج بدن بوده است.

روش کار: در این مطالعه تجربی موشهاي نوع BL6/BL6C57 نا ۱۹ روزه مورد استفاده قرار گرفت. موشها بپوش شده و مفرز آنها خارج گردید و در(ACSF)Artificial CerebroSpinal Fluid مداوم اکسیژن گيری می شد به مدت ۳ دقیقه قرار گرفت($n=25$). سپس هیپوکامپ زنده بصورت سالم و دست نخورده با دقت از بقیه مفرز جدا شد و در استاندارد حداقل به مدت یک ساعت قبل از ثبت تهدیاري شد. ACSF با منیزیم کم برای مشروب کردن بافت همراه با اکسیژن مورد استفاده قرار گرفت که باعث ايجاد فعالیت صرعی در بافت شد. ثبت الکتروفیزیولوژیک بطور عمده از لایه هرمی در ناحیه CA1 به عمل آمد. فعالیتهای صرعی از نظر طول مدت و درصد زمان حمله مورد مطالعه قرار گرفت.

نتایج: مرفين با غلظت ۰.۱۰۰ میکرومول فعالیتهای صرعی را تضعیف کرد. در حالیکه غلظتهای متواتر مرفين ($300\text{ }\mu\text{M}$) این فعالیها را تشدید نمود. نالوکسان ($10\text{ }\mu\text{M}$) نه تنها اثرات تحریکی مرفين را مهار کرد، بلکه فعالیتهای صرعی ايجاد شده بواسیله ACSF با منیزیم کم را نیز تضعیف نمود. غلظتهای مختلف مرفين بصورت توأم با نالوکسان ($10\text{ }\mu\text{M}$) حملات صرعی را تضعیف نمود. **نتیجه نهائی:** مطالعه حاضر نشان داد که مرفين در غلظتهای حدود ۰.۳۰ و ۰.۱۰۰ میکرومول ممکن است باعث تشدید فعالیت صرعی شود و در بیماران صرعی باید با احتیاط بیشتری مصرف گردد. بر عکس، نالوکسان اثرات ضد صرعی نشان داده و می تواند در این مورد مفید واقع شود.

کلید واژه ها: صرع / مرفين / نالوکسان / هیپوکامپ

(۱۰ تادر روز) سبب کاهش تعداد گیرنده های مو و دلتا در هیپوکامپ، هیپوتalamوس و هسته دم دار شده اما در ساقه مغزو و کورتکس فرونتال چنین تغییری را ايجاد نمی کند(۲). همچنین در یک مطالعه میکرودیالیز بصورت *in vivo* نشان داده شد که به دنبال استرس میزان بتا اندورفین و مت انکفالین در قسمتهای زيادي از مفرز از جمله هیپوکامپ و هیپوتalamوس افزایش می یابد (۳). اين

مقدمه:

صرع یکی از عوامل تهدید کننده مهم سلامتی انسان بوده و داروهای جدید و پیشرفت‌های جراحی اعصاب در درمان قطعی این بیماری ناتوان هستند. مدار نرونی و پایه سلوی صرع به مقدار ناچیزی روشن شده و ۲۰ تا ۲۵٪ از بیماران به درمانهای موجود پاسخ ضعیفی می دهند(۱،۲). گزارش شده است که الکتروشوکهای تکراری

* استادیار گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه(saboory@umsu.ac.ir)

** دانشیار گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان